

BR.M. 0006.138.2018

URZĄD MIEJSKI W BIAŁYMSTOKU
BIURO RADY MIASTA

Dn. 2018 -09- 07
1138

WPLYNEŁO
Nr rej. zał.

Białystok, 2018-09- 7

**KLUB RADNYCH
PLATFORMY OBYWATELSKIEJ RP
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

RADA MIASTA BIAŁYSTOK

WNIOSEK

O PODJĘCIU UCHWAŁY RADY MIASTA BIAŁYSTOK

Stosownie do postanowień § 25 ust. 1 pkt 5 Regulaminu Rady Miasta Białystok, stanowiącego załącznik Nr 3 do Statutu Miasta Białegostoku ustalonego uchwałą Nr XXXII/221/96 Rady Miejskiej w Białymstoku z dnia 5 lutego 1996 r. występujemy z wnioskiem o podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Programu walki ze smogiem „Oddychaj bezpiecznie w Białymstoku” etap 1.

Referentem projektu uchwały będzie *Maciej Biewański*

Projekt uchwały wraz z uzasadnieniem w załączeniu do wniosku.

PRZEWODNICZĄCY KLUBU

Maciej Biewański

Opinia radcy prawnego:

UCHWAŁA Nr
RADY MIASTA BIALEGOSTOKU
z dnia..... 2018 roku

w sprawie przyjęcia "Programu walki ze smogiem „Oddychaj bezpiecznie w Białymstoku”
etap 1.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
(tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późniejszymi zmianami), Rada Miejska
w Białymstoku uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się i wdraża "Program walki ze smogiem „Oddychaj bezpiecznie w Białymstoku
etap 1" którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie w dniu podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Białegostoku

*Uchwała wnosząca zastrzeżenia o charakterze formalnym - podany
Radca prawny Lukasz Prokopyn 6.09.2018.*

„ODDYCHAJ BEZPIECZNIE W BIAŁYMSTOKU”

Etap 1. Diagnostyczno-informacyjny

Białystok, wrzesień 2018r.

Przygotowane przez: **Klub Radnych Rady Miasta Białegostoku Platformy Obywatelskiej RP**

1. Wstęp

Zanieczyszczenia powietrza są głównymi przyczynami globalnych zagrożeń środowiska. Międzynarodowa Organizacja Pracy definiuje je jako wszelkie skażenie powietrza przez substancje, które są szkodliwe dla zdrowia lub niebezpieczne z innych przyczyn, bez względu na ich postać fizyczną.

Problem zanieczyszczenia powietrza dotyka wszystkich mieszkańców Białegostoku. Smog, będący konsekwencją tego zanieczyszczenia stanowi zagrożenie dla wszystkich, a w szczególności dla dzieci. W dużej mierze dotyka on także, ludzi starszych. Według statystyk każdego roku w Białymstoku z powodu smogu umiera nawet do 90 osób.

Substancje zawarte w smogu zbliżone są do tych, na które składa się dym papierosowy i mogą być przyczyną zachorowań na raka. Skutki oddziaływania smogu na organizm mogą pojawić się od razu w postaci zapalenia płuc, astmy oskrzelowej, a długofalowo w postaci przewlekłych chorób płuc. Nadciśnienie i zmiany miażdżycowe to tylko niektóre ze skutków jakie smog niesie dla układu krążenia. Z depresją na skutek smogu borykać mogą się również starsi. Eksperci są zdania, że zanieczyszczenie powietrza smogiem prowadzi do zwiększonej ilości samobójstw, a także przestępstw na tle przemocowym.

Walka z zanieczyszczeniami w Białymstoku uznana więc powinna jako jedno z priorytetowych działań w najbliższych latach.

2. Diagnoza

Zanieczyszczenie powietrza, jakim jest smog, powstaje wskutek przedostawania się do atmosfery szkodliwych związków chemicznych, takich jak tlenki azotu, tlenki siarki, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), w tym benzo(a)piren oraz cząstki stałe, głównie pyły PM10 i PM2,5.

Wykonane przez stacje Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ) pomiary wykazują, iż na przestrzeni ostatnich 6 lat na terenie Gminy Białystok średnio przez 30 dni w roku przekroczone zostały dopuszczalne zawartości w powietrzu

powyższych związków oraz cząstek stałych. Jako główną przyczynę przekroczeń norm WIOŚ w swoich raportach wskazuje domowe paleniska. Problem smogu w Białymstoku, więc głównie się nawarstwia w sezonie grzewczym, tj. od końca października do końca kwietnia.

Przyczyną takiego stanu rzeczy jest szereg czynników. Za główne należy jednak uznać stan techniczny systemów grzewczych i brak prawidłowej izolacji cieplnej części budynków oraz niską świadomość społeczną w zakresie szkodliwości zanieczyszczeń powietrza.

3. Najważniejsze akty prawne

Działania wynikające z Programu „Oddychaj Bezpiecznie w Białymstoku” w szczególności są oparte o poniższe podstawy prawne:

- Plan Gospodarki Nisko emisyjnej dla miasta Białegostoku przyjęty uchwałą Nr XXXIV/554/17 Rady Miejskiej w Białymstoku z dnia 24 kwietnia 2017 roku ,
- Uchwała nr XXXIV/415/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka ,,
- Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Białymstoku nr XLIII/671/17

4. Cel programu

Celem programu „Oddychaj bezpiecznie w Białymstoku” jest poprawa stanu jakości powietrza w Gminie Białymstoku polegająca na minimalizacji liczby dni w roku, gdy przekroczone są dopuszczalne wartości zawartości w powietrzu związków chemicznych, takich jak tlenki azotu, tlenki siarki, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), w tym benzo(a)piren oraz cząstki stałe, głównie pyły PM10 i PM2,5. Optymalnym rozwiązaniem byłoby doprowadzenie liczby takich dni do wartości zero, czyli całkowite uwolnienie Białegostoku od smogu.

5. Założenia programu

Założeniem programu „Oddychaj bezpiecznie w Białymstoku” jest zrealizowanie jego celu przez Urząd Miasta Białystok i ewentualnie inne jednostki. Jako źródło finansowania zakłada się budżet Miasta Białystok oraz pozyskane fundusze zewnętrzne (środki europejskie, fundusze ekologiczne, inne).

6. Sposób realizacji celu programu.

Etap 1 Diagnostyczno-informacyjny.

6.1. Poprawa jakości monitorowania powietrza.

W chwili obecnej w Białymstoku działają tylko dwie stacje pomiarowe usytuowane przy ul. Waszyngtona i przy ul. Warszawskiej. Ich liczba i usytuowanie w centrum miasta nie dają pełnego obrazu jakości powietrza w mieście. Szczególnie podczas wietrznych dni obecnie działające urządzenia mogą nie wykrywać zapylenia w osiedlach leżących na obrzeżach Białegostoku. Przed przystąpieniem do dalszych działań należy dokładnie zdiagnozować skalę problemu by dobrać adekwatne środki przeciwdziałania powstawaniu smogu.

Działanie przewiduje:

- zakupienie/wydzierżawienie minimum 20 urządzeń pomiarowych i rozlokowanie ich w różnych częściach miasta w taki sposób, by dawały obraz sytuacji w całej aglomeracji bez względu na siłę i kierunek wiatru.
- rozpoczęcie rozmów z WIOŚ w Białymstoku w celu wspólnego zakupu dodatkowych wysokiej jakości stacji pomiarowych.

6.2. System informacyjno-ostrzegawczy

Działanie przewiduje:

- stworzenie na stronie internetowej miasta zakładki informującej o stanie powietrza w Białymstoku.

- zainstalowanie w ważnych punktach miasta tablic (ekranów) informacyjnych podających dane na temat jakości powietrza na bieżąco,
- zainstalowanie lub dostosowanie informacyjnych tablic (ekranów) wewnętrznych w szkołach i instytucjach, ośrodkach zdrowia, pogotowiu ratunkowym, teatrach, basenach, autobusach, itp. Umożliwiających informowanie o stanie powietrza.
- stworzenie aplikacji wysyłającej sms z informacją o przekroczeniu normy powietrza w danym dniu.
- opracowanie i wdrożenie systemu monitorująco-informującego oraz procedur postępowania w sytuacjach przekroczenia norm (w ramach tego działania zostaną wskazane kanały informacyjne takie jak: media lokalne, system sms, strony internetowe, media społecznościowe, placówki opiekuńcze i oświatowe, placówki zdrowia, samorządowe instytucje kultury, sportu, spółki gminne, budynki Urzędu Miasta Białystok, i inne).

Proponowana procedura:

1. Codziennie najpóźniej o godzinie 6:00 wyznaczony pracownik Urzędu Miasta opublikuje odczytane lub otrzymane dane dot. jakości powietrza. Informacje powinny być aktualizowane min. 4 razy w ciągu dnia.

a) W przypadku nieprzekroczenia poziomu stężenia pyłu PM10 w powietrzu powyżej 50 μ g/m³/lub nieprzekroczenia poziomu stężenia pyłu PM 2,5 w powietrzu powyżej 525 μ g/m³ - **kod zielony**.

Informacja zamieszczona na stronie internetowej gminy (w tym BIP), tablicach manualnych, gminnym Facebooku, informacja przesłana mailem do placówek oświatowych i zdrowia oraz lokalnych mediów, samorządowych instytucji kultury, sportu i spółek gminnych .

b) W przypadku przekroczenia poziomu stężenia pyłu PM10 w powietrzu powyżej 50 μ g/m³ /lub przekroczenia poziomu stężenia pyłu PM 2,5 w powietrzu powyżej 25 μ g/m³ - **kod żółty**.

Informacja zamieszczona na stronie internetowej gminy (w tym BIP), tablicach manualnych, gminnym Facebooku, informacja przesłana mailem i sms-em do placówek

oświatowych i zdrowia oraz lokalnych mediów, samorządowych instytucji kultury, sportu i spółek gminnych .

c) W przypadku przekroczenia poziomu stężenia pyłu PM10 w powietrzu powyżej 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ /lub przekroczenia poziomu stężenia pyłu PM 2,5 w powietrzu powyżej 75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ **-kod pomarańczowy.**

Działania jak w lit. b oraz dodatkowo wysłanie SMS w ramach aplikacji sms.

d) W przypadku stężenia PM10 w powietrzu powyżej 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ /lub przekroczenia poziomu stężenia pyłu PM 2,5 w powietrzu powyżej 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ **-kod czerwony**

Działania jak w lit. b oraz dodatkowo wysłanie SMS w ramach aplikacji sms.

Informacja do momentu uruchomienia większej ilości urządzeń pomiarowych zostanie rozesłana najpóźniej do godz. 8.00 (także w dni wolne od pracy) na podstawie aktualnych danych o stężeniu publikowanych przez WIOŚ.

- raportowanie Radzie Miasta Białegostoku o przekroczeniach norm pyłów w powietrzu nie rzadziej niż raz na kwartał.

UZASADNIENIE.

Zanieczyszczenia powietrza są głównymi przyczynami globalnych zagrożeń środowiska. Międzynarodowa Organizacja Pracy definiuje je jako wszelkie skażenie powietrza przez substancje, które są szkodliwe dla zdrowia lub niebezpieczne z innych przyczyn, bez względu na ich postać fizyczną.

Wykonane przez stacje Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ) pomiary wykazują, iż na przestrzeni ostatnich 6 lat na terenie Gminy Białystok średnio przez 30 dni w roku przekroczone zostały dopuszczalne zawartości w powietrzu powyższych związków oraz cząstek stałych. Jako główną przyczynę przekroczeń norm WIOŚ w swoich raportach wskazuje domowe paleniska. Problem smogu w Białymstoku, więc głównie się nawarstwia w sezonie grzewczym, tj. od końca października do końca kwietnia.

Problem zanieczyszczenia powietrza dotyka wszystkich mieszkańców Białegostoku. Smog, będący konsekwencją tego zanieczyszczenia stanowi zagrożenie dla wszystkich, a w szczególności dla dzieci. W dużej mierze dotyka on także, ludzi starszych. Według statystyk każdego roku w Białymstoku z powodu smogu umiera nawet do 90 osób.

Substancje zawarte w smogu zbliżone są do tych, na które składa się dym papierosowy i mogą być przyczyną zachorowań na raka. Skutki oddziaływania smogu na organizm mogą pojawić się od razu w postaci zapalenia płuc, astmy oskrzelowej, a długofalowo w postaci przewlekłych chorób płuc. Nadciśnienie i zmiany miażdżycowe to tylko niektóre ze skutków jakie smog niesie dla układu krążenia. Z depresją na skutek smogu borykać mogą się również starsi. Eksperci są zdania, że zanieczyszczenie powietrza smogiem prowadzi do zwiększonej ilości samobójstw, a także przestępstw na tle przemocowym.

Walka z zanieczyszczeniami w Białymstoku uznana więc powinna jako jedno z priorytetowych działań w najbliższych latach.